

ДИРЕКТИВА 2014/57/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 16 април 2014 година****относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Един интегриран и ефикасен финансов пазар и наличието на по-голямо доверие от страна на инвеститорите изисква лоялни пазарни отношения. Безпроблемното функциониране на пазарите на ценни книжа и доверието на обществеността в тези пазари са необходими предпоставки за икономически растеж и благоденствие. Пазарната злоупотреба вреди на целостта на финансовите пазари и разколебава доверието на обществеността в ценните книжа, дериватите и бенчмарковете.
- (2) Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ завърши и актуализира правната рамка на Съюза за защита на целостта на пазара. В нея също така се изисква от държавите членки да гарантират, че компетентните органи разполагат с правомощието да откриват и разследват пазарна злоупотреба. Без да се засяга правото на държавите членки да налагат наказателноправни санкции, в Директива 2003/6/ЕО от държавите членки се изисква да гарантират също така, че могат да предприемат подходящите административни мерки или могат да налагат административни санкции по отношение на лицата, отговорни за нарушения на националните правила, приети в изпълнение на посочената директива.
- (3) В доклада от 25 февруари 2009 г. на Групата на високо равнище по въпросите на финансовия надзор в ЕС, председателствана от Жак дьо Ларозиер (групата „дьо Ларозиер“) бе препоръчано, че стабилните пруденциални и етични правила за финансовия сектор трябва да почиват на силни режими за надзор и налагане на санкции. За тази цел групата „дьо Ларозиер“ счете, че надзорните органи трябва да разполагат с достатъчни правомощия за действие и че следва да съществуват също така равностойни, силни и възпиращи системи от санкции срещу всички финансови престъпления — санкции, които следва да бъдат прилагани ефективно, за да се запази целостта на пазара. Групата „дьо Ларозиер“ заключи, че системите за санкции на държавите членки като цяло са слаби и разнородни.

⁽¹⁾ ОВ С 161, 7.6.2012 г., стр. 3.

⁽²⁾ ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 64.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 4 февруари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 април 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба) (ОВ L 96, 12.4.2003 г., стр. 16).

- (4) Една добре функционираща правна рамка по отношение на пазарната злоупотреба изисква ефективно прилагане. Оценка на националните системи за административни санкции съгласно Директива 2003/6/ЕО показва, че не всички национални компетентни органи разполагат с пълен набор от правомощия, за да се гарантира, че биха могли да отговорят на пазарната злоупотреба с подходящата санкция. По-специално не във всички държави членки са предвидени имуществени административни санкции за злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара, като освен това размерът на санкциите варира широко в различните държави членки. Ето защо има нужда от нов законодателен акт, който да осигури наличието на общи минимални правила за целия Съюз.
- (5) Приемането досега на административни санкции от държавите членки се оказва недостатъчно, за да се гарантира съответствие с правилата относно предотвратяването на пазарната злоупотреба и борбата с нея.
- (6) Изключително важно е да се подсили спазването на правилата за пазарна злоупотреба чрез предвиждане на наказателноправни санкции, които са израз на по-силно обществено неодобрение в сравнение с административните санкции. Инкриминирането поне на най-тежките форми на пазарна злоупотреба поставя ясни прагове за видовете поведение, които се считат за особено неприемливи, и изпраща послание до обществеността и до потенциалните нарушители, че компетентните органи гледат много сериозно на такива злоупотреби.
- (7) Не всички държави членки са предвидили наказателноправни санкции за някои форми на тежки нарушения на националното право, изпълняващо Директива 2003/6/ЕО. Различните подходи на държавите членки подкопават унифицирането на условията за извършване на дейност на вътрешния пазар и могат да предоставят стимул за лица да извършват пазарна злоупотреба в държави членки, които не предвиждат наказателноправни санкции за тези престъпления. Освен това досега не съществуваше разбиране, валидно за целия Съюз, относно това кое поведение се счита за тежко нарушение на правилата за пазарна злоупотреба. Следователно е необходимо да се установят минимални правила относно определянето на престъпленията, извършени от физически лица, отговорността на юридическите лица и съответните санкции. Благодарение на наличието на общи минимални правила ще бъде възможно също да се използват по-ефективни методи на разследване и да бъде по-ефективно сътрудничеството в рамките на държавите членки и между тях. С оглед на финансовата криза е очевидно, че манипулирането на пазара потенциално може да нанесе огромни вреди върху живота на милиони хора. Скандалът, свързан с LIBOR (лондонската междубанкова лихвена ставка), в който се касаеше за сериозен случай на манипулиране на бенчмаркове, показва, че съответните проблеми и вратички в системата могат да окажат сериозно влияние върху доверието на пазара и могат да доведат до значителни загуби за инвеститорите и до нарушаване на функционирането на реалната икономика. Липсата на общи режими за наказателноправни санкции в Съюза създава възможности за извършителите на пазарни злоупотреби да се възползват от по-малко строгите режими в някои държави членки. Налагането на наказателноправни санкции за извършване на пазарна злоупотреба ще окаже по-силен възпиращ ефект върху потенциалните нарушители.
- (8) Следователно въвеждането от всички държави членки на наказателноправни санкции поне за най-тежките нарушения, свързани с пазарна злоупотреба, е важен фактор за осигуряване на ефективно прилагане на политиката на Съюза за борба с пазарната злоупотреба.
- (9) С оглед на приравняването на обхвата на настоящата директива с този на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ от него следва да се изключат търговията със собствени акции в програми за обратно изкупуване и търговията с ценни книжа или със свързани инструменти за стабилизиране на ценни книжа; сделките, нарежданията или поведението в рамките на паричната политика, политиката по отношение на обменния курс или по управлението на публичния дълг; дейностите относно разпределянето на квоти в рамките на политиката на Съюза в областта на изменението на климата; и дейностите в рамките на общата селскостопанска политика на Съюза и общата политика на Съюза в областта на рибарството.
- (10) Държавите членки следва да бъдат задължени да предвидят, че поне тежките случаи на злоупотреба с вътрешна информация, манипулиране на пазара и незаконно разкриване на вътрешна информация представляват престъпление, когато са извършени умишлено.
- (11) За целите на настоящата директива злоупотребата с вътрешна информация и незаконното разкриване на вътрешна информация следва да се считат за тежки деяния, когато целостта на пазара е засегната в голяма степен, действителната или потенциалната извлечена печалба или избегнатата загуба са значителни, размерът на причинената на пазара вреда е голям или общата стойност на търгуваните финансови инструменти е висока. Други обстоятелства, които могат да бъдат взети предвид, са например ако престъплението е извършено в рамките на престъпна организация или ако лицето е извършило такова престъпление преди.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

- (12) За целите на настоящата директива манипулирането на пазара следва да се счита за тежко деяние, когато целостта на пазара е засегната в голяма степен, действителната или потенциалната извлечена печалба или избегнатата загуба са значителни, размерът на причинената на пазара вреда е голям, равнището на изменение на стойността на финансовия инструмент, спот договора за стоки или първоначално използвания размер на средствата е високо или когато манипулирането е извършено от лице, наето или работещо във финансовия сектор или в надзорен или регулаторен орган.
- (13) Поради неблагоприятното въздействие на опитите за злоупотреба с вътрешна информация и за манипулиране на пазара върху целостта на финансовите пазари и върху доверието на инвеститорите в тези пазари, тези форми на поведение трябва също да се наказват като престъпления.
- (14) С настоящата директива следва да се задължат държавите членки да предвидят в националното си право наказателноправни санкции по отношение на злоупотреба с вътрешна информация, манипулиране на пазара и незаконно разкриване на вътрешна информация, за които настоящата директива се прилага. Настоящата директива не следва да поражда задължения по отношение на прилагането на тези санкции или на друга съществуваща система на право-прилагане в отделни случаи.
- (15) С директивата следва също да се изиска от държавите членки да гарантират, че подбудителството и помагачеството за тези престъпления също са наказуеми.
- (16) За да могат наказанията за престъпленията, посочени в настоящата директива, да бъдат ефективни и възпиращи, в настоящата директива следва да бъде определено минимално равнище за максималния срок на наказанието лишаване от свобода.
- (17) Настоящата директива следва да се прилага, като се взема предвид правната рамка, създадена с Регламент (ЕС) № 596/2014, и мерките за изпълнението му.
- (18) С оглед на ефективното прилагане на европейската политика за осигуряване на целостта на финансовите пазари, както е посочено в Регламент (ЕС) № 596/2014, държавите членки следва да разширят обхвата на отговорността за предвидените в настоящата директива престъпления, така че да се включат и юридическите лица, чрез налагане на наказателноправни и ненаказателноправни санкции или други мерки, които са ефективни, пропорционални и възпиращи, например тези, предвидени в Регламент (ЕС) № 596/2014. Такива санкции или други мерки могат да включват публикуването на влязлото в сила решение за дадена санкция, включително идентичността на отговорното юридическо лице, като се вземат предвид основните права, принципът на пропорционалност и рисковете за стабилността на финансовите пазари и за текущите разследвания. По целесъобразност и в случаите, в които националното право предвижда наказателна отговорност на юридическите лица, държавите членки следва да разширят обхвата на тази наказателна отговорност в съответствие с националното право, по отношение на предвидените в настоящата директива престъпления. Настоящата директива не следва да възпрепятства публикуването от държавите членки на влезлите в сила решения относно отговорността или санкциите.
- (19) Държавите членки следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че правоприлагащите, съдебните и други компетентни органи, отговорни за разследването или наказателното преследване на престъпленията, предвидени в настоящата директива, могат да използват ефективни средства за разследване. Като се взема предвид, наред с другото, принципът на пропорционалност, използването на такива средства в съответствие с националното право следва да бъде съразмерно на естеството и тежестта на разследваните престъпления.
- (20) Тъй като настоящата директива предвижда минимални правила, държавите членки са свободни да приемат или оставят в сила по-строги наказателноправни норми за пазарна злоупотреба.
- (21) Държавите членки могат например да предвидят, че пазарната злоупотреба, извършена при условията на самонадеяност или груба небрежност, представлява престъпление.
- (22) Задълженията по настоящата директива за предвиждане на наказания на физически лица и санкции на юридически лица в тяхното национално право не освобождават държавите членки от задължението да предвидят в националното право административни санкции и други мерки за нарушенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 596/2014, освен ако държавите членки не са взели решение в съответствие с Регламент (ЕС) № 596/2014 да предвидят единствено наказателноправни санкции за въпросните нарушения в тяхното национално право.

- (23) Обхватът на настоящата директива е определен по такъв начин, че тя да допълва и гарантира ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 596/2014. Въпреки че в съответствие с настоящата директива престъпленията следва да бъдат наказуеми, ако са извършени умишлено и най-малкото в тежки случаи, за санкциите за нарушения на Регламент (ЕС) № 596/2014 не се изисква да се докаже наличието на умишъл или те да бъдат квалифицирани като тежки. При прилагането на националния акт за транспониране на настоящата директива държавите членки следва да гарантират, че налагането на наказателноправни санкции за престъпленията в съответствие с настоящата директива и на административни санкции в съответствие с Регламент (ЕС) № 596/2014 не води до нарушаване на принципа „*ne bis in idem*“.
- (24) Без да се засягат общите разпоредби на националното наказателно право относно постановяването и изпълнението на присъди в съответствие с конкретните обстоятелства на всеки отделен случай, налагането на санкции следва да е пропорционално, като се отчитат реализираните печалби или избегнатите загуби на подведените под отговорност лица, както и вредите, произтичащи от престъплението и нанесени на други лица, и по целесъобразност вредите за функционирането на пазарите или за икономиката като цяло.
- (25) Доколкото целта на настоящата директива, а именно да се гарантира наличието на наказателноправни санкции поне за най-тежката пазарна злоупотреба в целия Съюз, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на настоящата директива може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (26) Активизирането на трансграничните дейности изисква ефикасно и ефективно сътрудничество между националните органи, компетентни в областта на разследването и наказателното преследване на престъпленията, свързани с пазарна злоупотреба. Организацията и правомощията на тези национални органи в различните държави членки не следва да възпрепятстват тяхното сътрудничество.
- (27) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), както са признати в ДЕС. По-специално тя следва да се прилага при дължимо зачитане на правото на защита на личните данни (член 8), свободата на изразяване на мнение и информация (член 11), свободата на стопанска инициатива (член 16), правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47), презумпцията за невиновност и правото на защита (член 48), принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието (член 49) и правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление (член 50).
- (28) При изпълнение на настоящата директива държавите членки следва да гарантират процесуалните права на заподозрените или обвиняемите лица в рамките на наказателното производство. Техните задължения съгласно настоящата директива не засягат техните задължения съгласно правото на Съюза относно процесуалните права в рамките на наказателното производство. Нито една разпоредба на настоящата директива не е насочена към ограничаване на свободата на печата или свободата на изразяване на мнение в медиите, доколкото те са гарантирани в Съюза и в държавите членки, по-конкретно съгласно член 11 от Хартата и други имащи отношение разпоредби. Това следва да бъде подчертано по-специално във връзка с разкриването на вътрешна информация в съответствие с разпоредбите за такова разкриване в настоящата директива.
- (29) Без да се засяга член 4 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Обединеното кралство не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързано от нея, нито от нейното прилагане.
- (30) В съответствие с членове 1, 2, 3 и 4 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и ДФЕС, Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.
- (31) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и следователно не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

(32) Европейския надзорен орган по защита на данните прие становище на 10 февруари 2012 г. ⁽¹⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява минимални правила за наказателноправни санкции за злоупотреба с вътрешна информация, за незаконно разкриване на вътрешна информация и за манипулиране на пазара, с цел да се гарантира целостта на финансовите пазари в Съюза и да се укрепи защитата на инвеститорите и доверието в тези пазари.

2. Настоящата директива се прилага за следното:

- а) финансови инструменти, които са допуснати до търговия на регулиран пазар или които са предмет на заявление за допускане до търговия на регулиран пазар;
- б) финансови инструменти, които се търгуват на многостранна система за търговия (МСТ), които са допуснати до търговия на МСТ или за които е подадено заявление за допускане до търговия на МСТ;
- в) финансови инструменти, които се търгуват на организирана система за търговия (ОСТ);
- г) финансови инструменти, които не попадат в обхвата на буква а), б) или в), чиято цена или стойност зависи от цената или стойността на финансов инструмент, посочен в тези букви, или оказва въздействие върху неговата цена или стойност, включително, но без да се изчерпват с тях, суапи за кредитно неизпълнение или договори за разлика.

Настоящата директива се прилага и към поведение или сделки, включително оферти, свързани с търговия на тръжна платформа, която е лицензирана като регулиран пазар на квоти за емисии или на други тръжни продукти, основани на тях, включително когато продаваните на търг продукти не са финансови инструменти, съгласно Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията ⁽²⁾. Без да се засягат специалните разпоредби относно офертите, представени в рамките на един търг, всички разпоредби на настоящата директива относно нареждания за търговия се прилагат към такива оферти.

3. Настоящата директива не се прилага за:

- а) търговия със собствени акции в програми за обратно изкупуване, когато тази търговия се извършва в съответствие с член 5, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- б) търговия с ценни книжа или със свързани инструменти, както е посочено в член 3, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 596/2014 за стабилизиране на ценни книжа, когато тази търговия се извършва в съответствие с член 5, параграфи 4 и 5 от посочения регламент;
- в) сделки, нареждания или поведение при изпълнение на паричната политика, политиката по отношение на обменния курс или политика по отношение управлението на публичния дълг в съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 596/2014, сделки, нареждания или поведение, извършвани в съответствие с член 6, параграф 2 от него, дейности в изпълнение на целите на политиката на Съюза в областта на изменението на климата в съответствие с член 6, параграф 3 от посочения регламент или дейности в изпълнение на целите на общата селскостопанска политика на Съюза или на общата политика на Съюза в областта на рибарството в съответствие с член 6, параграф 4 от посочения регламент;

4. Член 5 се прилага също така за:

- а) спот договори за стоки, които не са енергийни продукти на едро, при които сделката, нареждането или поведението оказва въздействие върху цената или стойността на финансов инструмент, посочен в параграф 2 от настоящия член;

⁽¹⁾ ОВ С 177, 20.6.2012 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията от 12 ноември 2010 г. относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ L 302, 18.11.2010 г., стр. 1).

- б) видове финансови инструменти, включително договори за деривати или дериватни инструменти за прехвърлянето на кредитен риск, при които сделката, нареждането, офертата или поведението имат въздействие върху цената или стойността на спот договор за стоки, при който цената или стойността зависи от цената или стойността на тези финансови инструменти;
- в) поведение във връзка с бенчмаркове.

5. Настоящата директива се прилага за всяка сделка, нареждане или поведение, отнасящо се до финансов инструмент, определен в параграфи 2 и 4, независимо от това дали тази сделка, нареждане или поведение се осъществява на място на търговия.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „финансов инструмент“ означава финансов инструмент съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 15 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- 2) „спот договор за стоки“ означава спот договор за стоки съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 15 от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- 3) „програма за обратно изкупуване“ означава търговия със собствени акции в съответствие с членове 21 – 27 от Директива 2012/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;
- 4) „вътрешна информация“ означава информация по смисъла на член 7, параграфи 1 – 4 от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- 5) „квота за емисии“ означава квота за емисии, както е описано в приложение I, раздел В, точка 11 от Директива 2014/65/ЕС;
- 6) „бенчмарк“ означава бенчмарк съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 29 от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- 7) „приета пазарна практика“ означава специфична пазарна практика, която е приета от компетентния орган на дадена държава членка в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- 8) „стабилизиране“ означава стабилизиране съгласно определението в член 3, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) № 596/2014;
- 9) „регулиран пазар“ означава регулиран пазар съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 21 от Директива 2014/65/ЕС;
- 10) „многостранна система за търговия“ или „МСТ“ означава многостранна система за търговия съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 22 от Директива 2014/65/ЕС;
- 11) „организирана система за търговия“ или „ОСТ“ означава организирана система за търговия съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 23 от Директива 2014/65/ЕС;
- 12) „място на търговия“ означава място на търговия съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 24 от Директива 2014/65/ЕС;

⁽¹⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2011/61/ЕС и Директива 2002/92/ЕО (вж. страница 349 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽²⁾ Директива 2012/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за съгласуване на гаранциите, които се изискват в държавите членки за дружествата по смисъла на член 54, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, за защита на интересите както на съдружниците, така и на трети лица по отношение учредяването на акционерни дружества и поддържането и изменението на техния капитал с цел тези гаранции да станат равностойни (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 74).

- 13) „енергиен продукт на едро“ означава енергиен продукт на едро съгласно определението в член 2, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- 14) „емитент“ означава емитент съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 21 от Регламент (ЕС) № 596/2014.

Член 3

Злоупотреба с вътрешна информация, препоръчване или склоняване на друго лице да извършва злоупотреба с вътрешна информация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че злоупотребата с вътрешна информация, препоръчването или склоняването на друго лице да извърши злоупотреба с вътрешна информация по смисъла на параграфи 2 – 8 съставлява престъпления най-малко в тежки случаи и когато са извършени умишлено.
2. За целите на настоящата директива злоупотреба с вътрешна информация е налице, когато дадено лице разполага с вътрешна информация и я използва, като придобива или се разпорежда за собствена сметка или за сметка на трета страна, пряко или косвено, с финансовите инструменти, за които се отнася тази информация.
3. Настоящият член се прилага спрямо всяко лице, което разполага с вътрешна информация в резултат на това, че:
- а) е член на административния, управителния или надзорния орган на емитента или участник на пазара на квоти на емисии;
  - б) има дялово участие в капитала на емитента или участник на пазара на квоти на емисии;
  - в) има достъп до информацията чрез изпълнението на дейност, професия или служебни задължения; или
  - г) участва в извършването на престъпна дейност.

Настоящият член се прилага и за всяко лице, което е придобило вътрешна информация при обстоятелства, различни от посочените в първа алинея, когато лицето знае, че това е вътрешна информация.

4. Използването на вътрешна информация посредством отмяна или изменение на нареждане относно финансов инструмент, за който се отнася информацията, когато нареждането е направено преди въпросното лице да разполага с вътрешната информация, също се счита за злоупотреба с вътрешна информация.
5. По отношение на продажбите на търг на квоти за емисии или на други основани на тях тържни продукти, които се провеждат в съответствие с Регламент (ЕС) № 1031/2010, използването на вътрешна информация, посочено в параграф 4 от настоящия член, включва и подаване, промяна или оттегляне на оферта от дадено лице за негова собствена сметка или за сметка на трета страна.
6. За целите на настоящата директива препоръчване или склоняване на друго лице да участва в злоупотреба с вътрешна информация е налице, когато лицето разполага с вътрешна информация и:
- а) препоръчва, въз основа на тази информация, друго лице да придобие или да се разпорежи с финансови инструменти, за които се отнася тази информация, или склонява това лице да извърши такова придобиване или разпореждане; или
  - б) препоръчва, въз основа на тази информация, друго лице да отмени или измени нареждане относно финансов инструмент, за който се отнася тази информация или склонява друго лице да извърши такава отмяна или изменение.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1).

7. Използването на препоръчване или склоняване, посочено в параграф 6, се счита за злоупотреба с вътрешна информация, когато лицето, което препоръчва или склонява, знае, че използването се основава на вътрешна информация.
8. За целите на настоящия член фактът сам по себе си, че дадено лице разполага или е разполагало с вътрешна информация, не означава, че това лице е използвало тази информация и че поради това е извършило злоупотреба с вътрешна информация въз основа на придобиване или разпореждане, когато поведението му се определя като законосъобразно съгласно член 9 от Регламент (ЕС) № 596/2014.

Член 4

Незаконно разкриване на вътрешна информация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че незаконното разкриване на вътрешна информация, както е посочено в параграфи 2–5, съставлява престъпление най-малко в тежки случаи и когато е извършено умишлено.
2. За целите на настоящата директива незаконно разкриване на вътрешна информация е налице, когато дадено лице разполага с вътрешна информация и разкрие тази информация пред кое да е лице, освен когато разкриването се извършва при обичайното изпълнение на дейността, професията или служебните задължения, включително когато разкриването се квалифицира като пазарно проучване, извършено в съответствие с член 11, параграфи 1 – 8 от Регламент (ЕС) № 596/2014.
3. Настоящият член се прилага към всяко лице в случаите или при обстоятелствата, посочени в член 3, параграф 3.
4. За целите на настоящата директива последващото разкриване на препоръчване или склоняване, посочено в член 3, параграф 6, се счита за незаконно разкриване на вътрешна информация по настоящия член, когато лицето, разкриващо препоръчването или склоняването, знае, че то се основава на вътрешна информация.
5. Настоящият член се прилага в съответствие с необходимостта от защита на свободата на печата и свободата на изразяване на мнение.

Член 5

Манипулиране на пазара

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че манипулирането на пазара съгласно посоченото в параграф 2 съставлява престъпление най-малко в тежки случаи и когато е извършено умишлено.
2. За целите на настоящата директива манипулирането на пазара включва следните дейности:
  - a) сключване на сделки, даване на нареждане за търговия или всяко друго поведение, което:
    - i) подава неверни или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на финансов инструмент или свързан спот договор за стоки; или
    - ii) определя цената на един или повече финансови инструменти или свързан спот договор за стоки на ненормално или изкуствено ниво;освен ако причините, поради които лицето е сключило сделките или дало нарежданията за търговия са законосъобразни и тези сделки или нареждания за търговия съответстват на приетите пазарни практики на съответното място на търговия;
  - b) сключване на сделки, даване на нареждане за търговия или друг вид дейност или поведение, което оказва влияние върху цената на един или повече финансови инструменти или свързан спот договор за стоки, което включва фиктивно средство или друга форма на измама или хитрост;

- в) разпространяване на информация чрез медиите, включително интернет, или чрез всякакви други средства, която дава неверни или подвеждащи сигнали за предлагането, търсенето или цената на даден финансов инструмент или на даден свързан спот договор за стоки или определя за един или няколко финансови инструмента или свързан спот договор за стоки цена на ненормално или изкуствено равнище, когато лицата, които са направили разпространението, извличат предимство или полза за себе си или за друго лице от разпространяването на въпросната информация; или
- г) предаване на невярна или подвеждаща информация или предоставяне на неверни или подвеждащи входни данни или всяко друго поведение, с което се манипулира изчисляването на бенчмарк.

Член 6

Подбуждателство, помагачество и опит

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че подбуждателството и помагачеството по отношение на престъпленията, посочени в член 3, параграфи 2 – 5 и членове 4 и 5, са наказуеми като престъпление.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че опитът за извършване на престъпленията, посочени в член 3, параграфи 2 – 5 и параграф 7 и член 5, е наказуем като престъпление.
3. Член 3, параграф 8 се прилага *mutatis mutandis*.

Член 7

Наказания за физически лица

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 – 6, са наказуеми с ефективни, пропорционални и възпиращи наказания.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 и 5, се наказват с лишаване от свобода с максимален срок от не по-малко от четири години.
3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъплението, посочено в член 4, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок от не по-малко от две години.

Член 8

Отговорност на юридически лица

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за престъпления, посочени в членове 3 – 6, извършени в тяхна полза от всяко лице, което действа самостоятелно или в качеството си на член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в юридическото лице, на следните основания:
  - а) пълномощие да представлява юридическото лице;
  - б) право да взема решения от името на юридическото лице; или
  - в) право да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.
2. Държавите членки предприемат и необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването от негово подчинено лице на престъпление, посочено в членове 3 – 6, в полза на юридическото лице.
3. Отговорността на юридически лица по параграфи 1 и 2 не изключва образуването на наказателни производства срещу физически лица, които участват като извършители, подбудители или помагачи в престъпленията, посочени в членове от 3 – 6.

Член 9

Санкции спрямо юридически лица

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че дадено юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 8, подлежи на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, които включват наказателно-ноправни или друг вид глоби и може да включват други санкции, като:

- а) лишаване от право да се ползва от публични облаги или помощи;
- б) временно или постоянно лишаване от правото да упражнява търговска дейност;
- в) поставяне под съдебен надзор;
- г) съдебна ликвидация;
- д) временно или постоянно затваряне на предприятията, използвани за извършването на престъплението.

Член 10

Компетентност

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за регламентиране на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 – 6, когато престъплението е извършено:

- а) изцяло или отчасти на тяхната територия; или
- б) от един от техните граждани, поне в случаите, когато деянието се явява престъпление на мястото, където е извършено.

2. Дадена държава членка уведомява Комисията, когато реши да разшири компетентността си по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 – 6, извършени извън нейната територия, когато:

- а) извършителят има обичайно местопребиваване на нейната територия; или
- б) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейна територия.

Член 11

Обучение

Без да се нарушава независимостта на съдебната власт и различията в нейната организация в Съюза, държавите членки отправят искане към лицата, които отговарят за обучението на съдиите, прокурорите, полицейските и съдебните служители и служителите на компетентните органи, участващи в наказателни производства и разследвания, да предоставят подходящо обучение във връзка с целите на настоящата директива.

Член 12

Доклад

До 4 юли 2018 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за действието на настоящата директива и ако се налага, за необходимостта от изменянето ѝ, включително във връзка с тълкуването на тежките случаи, посочени в член 3, параграф 1, член 4, параграф 1 и член 5, параграф 1, размера на санкциите, предвидени от държавите членки, и степента на приемане на незадължителните елементи, посочени в настоящата директива.

По целесъобразност докладът на Комисията се придружава от законодателно предложение.

*Член 13***Транспониране**

1. Държавите членки приемат и публикуват до 3 юли 2016 г. законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно представят на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от 3 юли 2016 г., при условие че Регламент (ЕС) № 596/2014 е влязъл в сила.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 14***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 15***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 16 април 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS
